

Створення політик

Всі учні, їхні батьки та вчителі мають бути не лише ознайомлені з політиками школи щодо булінгу, але й підписалися під ними, взявши на себе відповідальність їх дотримуватися.

Що входить в антибулінгові політики школи?

1. Вони написані зрозумілою дітям мовою, бажано — разом із ними.
2. Вони містять:
 - визначення булінгу;
 - загальношкільну згоду і твердження про неприпустимість булінгу;
 - порядок реагування на випадки булінгу;
 - розроблені системи анонімного сповіщення про булінг (доступна всім скринька для повідомлень, емейл, контактна особа), відомі кожній дитині в школі;
 - визначену компетентну контактну особу, з якою можна поговорити про булінг (ця особа має пройти додаткові тренінги з протидії булінгу);
 - загальну домовленість як частину шкільної культури про неприпустимість мови ворожнечі, дискримінації, про важливість того, як добре, що всі люди різні.

УВАГА! Ці політики створено для реальної роботи. Якщо ці політики будуть суто декларативними, без реального пропрацювання кожного пункту та відповідальності за нього – ситуація з булінгом ЗНАЧНО ПОГІРШИТЬСЯ!!

Приклад шкільного положення (політик) протидії булінгу¹

[Політики, які надсилаються на ознайомлення та підпис батькам]

Загальношкільні положення щодо протидії булінгу

Це положення було розроблено та впроваджено після консультацій з усією шкільною спільнотою, включно з учнями, батьками/опікунами, персоналом та керівництвом. Воно було написано з урахуванням Національної стратегії розбудови безпечного і здорового освітнього середовища у новій українській школі 2020 року.

[Назва школи] пропагує цінності, які відкидають булінг і заохочують поведінку, що ґрунтується на співпраці та взаємній повазі. Боротьба з булінгом для нас є пріоритетною.

[Дата]

Дата перегляду: [Дата]

ПІДПИСИ Представники учнівського самоврядування

¹ Політики адаптовано з вільного до використання зразка з сайту Анти-Булінгового Альянсу (<https://anti-bullyingalliance.org.uk/>)

Особа, відповідальна за протидію булінгу:
Заступник з навчально-виховної роботи
Директор школи
Голова батьківського комітету

Заява школи щодо булінгу

[Назва школи] прагне створити сприятливе, турботливе та безпечне середовище, в якому всі діти будуть вільними від страху стати мішенню булінгу. Як школа, ми серйозно ставимося до булінгу та його наслідків.

У нашій школі **не допускається булінг у будь-якому прояві**, незалежно від того, чинить його дитина чи дорослий. Під булінгом ми маємо на увазі також стосунковий булінг (ізоляція, розпускання чуток, заклики не дружити) та кібербулінг (булінг, що здійснюється за допомогою засобів електронного зв'язку).

Співробітники, діти та батьки (опікуни) є поінформованими про позицію школи щодо булінгу.

Наша школа має високі очікування щодо поведінки учнів, адже ми є спільнотою, що поділяє цінності безпеки, рівності та довіри, тож ми послідовно протистоїмо будь-якій поведінці, яка не відповідає нашому баченню.

Кожен, хто знає, що відбувається булінг, **повинен повідомити** про це співробітника школи. До кожної дитини, яка стала жертвою булінгу, **ми будемо ставитися з розумінням і співчуттям**. Якщо є підозра або повідомлення про булінг, **інцидент буде негайно розглянутий** працівником школи, який отримав інформацію, а потім обговорений з директором школи.

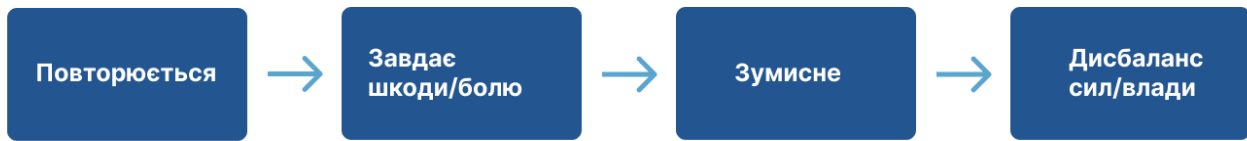
Чіткий опис інциденту буде занесено до ____ [вписати назву документу, де ведуться або можуть вестися такі записи] _____. Весь персонал буде поінформований, щоб розпочати **ретельне спостереження** за мішенню та кривдником. Батьки обох сторін будуть поінформовані.

Що таке булінг?

Ми усвідомлюємо, що багато дітей можуть мати суперечки чи конфлікти у своїх стосунках з іншими дітьми, і як школа ми прагнемо розвивати емпатію та навички мирного врегулювання подібних ситуацій – без шкоди для інших.

У нашій школі [Назва] ми даємо таке визначення булінгу:

"Булінг – це повторюване та навмисне заподіяння шкоди одній особі або групі осіб іншою особою або групою осіб за умови, що мішені (мішеням) булінгу з тих чи інших обставин важко себе захистити. Це може відбуватися за особистої присутності або онлайн"

Чому важливо реагувати на булінг?

Існує чимало доказів того, що булінг має як короткостроковий, так і довгостроковий вплив на учнів. Булінг впливає на **самопочуття учнів**, може вплинути на **відвідування школи** та стати **значною перешкодою у навчанні**. Булінг асоціюється зі зниженням рівня залученості до навчання та успішності як у початковій, так і в середній школі, а також може призвести до розладів психічного здоров'я, таких як **тривожність** і **депресія**. Булінг є категорично неприйнятним. Наша школа буде швидко та ефективно реагувати на повідомлення про випадки булінгу.

У нашій шкільній спільноті:

- Кожен має право на повагу.
- Кожен має право почуватися щасливим та в безпеці.
- Ніхто не заслуговує на те, щоб стати об'єктом булінгу.
- Учні, які вдаються до булінгу, повинні навчитися іншого способу взаємодії.

Порядок запобігання та реагування

Ми сприяємо чіткому розумінню того, що **булінг у будь-якій формі є неприйнятним**. Ми вважаємо, що запобігання булінгу є **відповідальністю всієї шкільної спільноти**, і коли трапляються випадки булінгу, ми будемо працювати разом, щоб розібратися з ситуацією та винести уроки з того, що сталося.

1. Дії школи задля недопущення булінгу

У нашій школі ми запобігаємо булінгу це за допомогою:

- Залучення шкільної спільноти до розробки положення з протидії булінгу, зокрема версії положення, що є адаптованою для дітей/учнів.
- Створення позитивної атмосфери, базованої на повазі та прийнятті всіх проявів різноманіття у нашій школі. Важливість такої атмосфери прийнята усіма працівниками школи, батьками/опікунами та дітьми.
- Створення безпечного та щасливого середовища з позитивними стосунками між вчителями та дітьми, а також вчителями та дітьми поміж собою.
- Сприяння розвитку емпатії, соціальних навичок та емоційного інтелекту через такі заходи, як *[вписати, які заходи проводиться ваша школа, наприклад: громадянська освіта, програми соціального та емоційного навчання, робота гуртків та клубів за інтересами, клуби рівний-рівному, програма лідерства]*.

- Забезпечення безпеки мішені булінгу
- Вживання заходів, щоб булінг більше не повторився
- Обговорення на рівні всієї школи після інциденту булінгу того, чого нас навчив цей випадок.
- Надання підтримки мішені булінгу, можливості бути почутою та захищеною.
- З'ясування, хто ще залучений до булінгу та яку роль ці учні відіграють.
- Послання чіткого повідомлення нападникам, що булінг *мусить* припинитися.
- Роботи з усіма сторонами для того, аби знайти оптимальне рішення у ситуації, що сталася.
- Розмірковувань на рівні школи, що потрібно зробити далі, щоб запобігти булінгу в майбутньому.
- Прийняття еко-соціальної моделі підходу до булінгу, що означає, що булінг уможлиблює, в першу чергу, оточення дитини.
- Поваги до різноманіття, адже в нашій школі є місце кожному.
- Цілеспрямованої роботи з окремими учнями та групами учнів, де це необхідно, для розвитку комунікаційних та соціальних навичок.
- Проведення тренінгів для всього шкільного персоналу з питань булінгу, включаючи конкретні рекомендації для тих груп, які найчастіше піддаються булінгу (діти з ООП, діти з ЛГБТ+ спільноти, внутрішні переселенці, діти з родин, що перебувають у складних життєвих обставинах).

Як школа відповідає на булінг

2. Повідомлення про булінг

У нашій школі ми заохочуємо учнів говорити з учителями чи працівниками школи, коли учні стикаються з проблемами чи негараздами, зокрема з булінгом. Учні нашої школи розуміють, що вони мають право почуватися в безпеці та зобов'язані підтримувати інших, щоб інші також

почувалися в безпеці. Ми заохочуємо учнів повідомляти про випадки булінгу:

- дорослому, якому довіряють;
- класному керівнику/ асистенту вчителя;
- наставникам або друзям-одноліткам
- відповідальній за роботу з булінгом особі [зазначити таку особу]

2.1 Організація можливості повідомляти про булінг

У кожному класі є [вписати своє: “скринька для повідомлень” чи QR-код анонімного сповіщення, чи що ви маєте], куди діти можуть повідомити про булінг не анонімно чи анонімно, якщо вони не відчувають впевненості що готові говорити з дорослим безпосередньо. Батьків також заохочують повідомляти про проблеми та булінг визначеним особам. Коли учні повідомляють про булінг, наші співробітники навчені слухати і вірити. Ми залучаємо дітей до пошуку рішень, наскільки це можливо.

3. Відповідальність за булінг

Усі учні нашої спільноти зазвичай демонструють чудову поведінку та діють з позиції добра та співчуття.

Однак інколи діти можуть зробити неправильний вибір чи прийняти рішення, яке йде врозріз із цінностями нашої спільноти: [впишіть 3-5 цінностей вашої школи].

У такому випадку, учневі:

1. Виноситься усне попередження з вимогою **припинити небажану поведінку**.

Якщо поведінка булінгу з боку дитини повторюється, тоді школа лишає за собою право

2. [вписати те покарання, яке школа обрала — не допустити на дискотеку, не взяти на екскурсію тощо].

У випадку, якщо ситуація з булінгом продовжується, і школа зібрала докази щодо випадків булінгу з боку дитини,

3. школа **передає** пакет документів щодо порушника шкільних положень з протидії булінгу **до Національної поліції України**

Ми відстежуємо та аналізуємо всі випадки булінгу, щоб визначити будь-які закономірності чи тенденції, які можуть потребувати нашого подальшого втручання.

Ми регулярно надаємо учням можливість висловити свою думку про те, наскільки безпечно та щасливо вони почуваються в школі, для цього ми проводимо анкетування учнів.

Усі співробітники зобов'язані заповнювати форму звітності та моніторингу інцидентів, пов'язаних з булінгом, коли мають справу з випадками булінгу. Школа скликає комісію, розглядаючи кожен випадок булінгу.

4. Процедури для батьків:

- Батьки працюють у тісній співпраці зі школою щодо протидії булінгу.
- Якщо батьки мають будь-які занепокоєння щодо своєї дитини, вони повинні негайно поговорити з класним керівником.

- Якщо батьки вважають, що йдеться про булінг, необхідно заповнити заяву про булінг (бланк знаходиться у класних керівників), після чого справа буде передана директорові школи.
- Директор завжди поінформований про будь-які випадки булінгу в [Назва школи] і ретельно стежить за ситуацією.
- Якщо батьки не можуть поговорити з класним керівником, вони можуть домовитися про зустріч безпосередньо з директором школи.
- Школа працюватиме як з дитиною, так і з батьками, щоб забезпечити припинення будь-яких випадків булінгу та надання підтримки, якщо це необхідно.
- Батьки **не повинні вступати в конфронтацію з кривдником або його/її батьками**. Це може ускладнити та погіршити ситуацію.
- Школа буде мати справу безпосередньо з усіма залученими дітьми та їхніми батьками.
- Батьки будуть поінформовані про будь-які дії школи.
- Якщо батьки вважають, що їхня проблема не була вирішена належним чином, вони повинні дотримуватися шкільної політики подання скарг.

Очікується, що всі члени шкільної спільноти, включаючи учнів, персонал, батьків і керівників, завжди будуть ставитися до всіх з гідністю та повагою. Це стосується як особистого контакту, так і спілкування онлайн.

З Положенням школи з протидії булінгу ознайомлений/-на

[дата]

[прізвище, ім'я]

[підпис]

Що треба, щоб втілити ці положення?

1. Дайте їх на ознайомлення всім підписантам. Врахуйте пропозиції щодо змін. Внесіть зміни.
2. Роздрукуйте положення та передайте батькам разом з дітьми для підпису. Якщо у дитини двоє батьків – у двох примірниках, якщо один з батьків або опікун – у одному примірнику. Якщо роздрукувати таку кількість політик у вас нема можливості – розішліть на підпис у гугл-формі (інструкція з того, як це зробити, буде надана нижче)
3. Отримайте від усіх дітей підписані батьками положення/усі підписи форми.
4. Роздайте дітям дитячий варіант положень, дайте всім погодитися та підписати.
5. Зберігайте підписані дітьми та батьками копії у окремій теці на випадок, якщо батьки чи діти будуть стверджувати, що вони не порушували положень чи не знали про існування таких.
6. Дайте підписати політики усім працівникам вашої школи.
7. Забезпечте всіх класних керівників бланками заяви на ім'я директора для [батьків та дітей](#).

Антибулінгові політики для учнів 5-9 класу

Кодекс захисника від булінгу

Я – частина спільноти неймовірних учнів [Назва школи]! У нашій спільноті турбуються одне про одного, поважають одне одного та радіють з того, які ми всі різні, з різним досвідом, поглядами та думками. Саме це робить нашу спільноту такою цікавою та різноманітною.

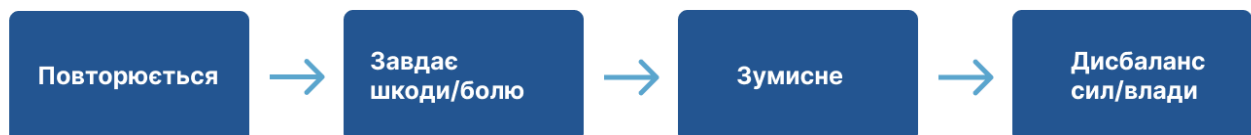
Я поважаю різні думки та досвід усіх, хто навчається поруч зі мною.

У нашій школі **не місце для булінгу**, його не може бути в жодній формі: ні онлайн, ні в школі чи поза нею. Бо ми залишаємося чудовими дітьми, незалежно від того, де знаходимося!

У нашій школі **не місце для булінгу**, хоч його чинить дитина, хоч його чинить дорослий. Ніхто в школі не повинен почуватися zagrożеним перед булінгом.

У нашій школі [Назва] ми даємо таке визначення булінгу:

"Булінг – це повторюване, навмисне заподіяння шкоди одній чи кільком особам іншою людиною чи групою за умови, що мішені (мішеням) булінгу з тих чи інших причин важко себе захистити. Це може відбуватися віч-на-віч у класі чи школі або онлайн"

Інколи деякі діти нашої школи трохи схиблюють та обирають завдати шкоди іншим. Я знаю, що це погано, тому зупиняю булінг.

Коли я бачу булінг, я:

- Повідомляю про це вчителів, класному керівникові, або ____ [вписати ім'я відповідальної за роботу з булінгом особи]
- Голосно вступаюся за того, кого ображають і прошу припинити булінг.
- Якщо вступатися вголос мені страшно, то підтримую мішень булінгу особисто та/чи в присутності інших учнів.

Коли булінг стається зі мною, я:

- Повідомляю про нього класному керівникові або [впишіть імена інших відповідальних осіб]
- Якщо я не певен/-на щодо того, чи готовий/-ва говорити з учителем особисто – використовую форму анонімного сповіщення. Я розумію, що ця форма не просить моє ім'я, не записує та не передає мою електронну пошту.
- Розповідаю батькам про ситуацію.

Коли я розповідаю про булінг в школі, то я можу бути певен, що мене вислухають та допоможуть.

Як учасник дружньої спільноти нашої школи, я беру на себе зобов'язання не цькувати, не вдаватися до образ, бійки чи будь-якої іншої поведінки, яка може нашкодити почуттю безпеки в цій школі та завдати комусь болю та прикрощів.

Я свідомий/-ма того, що якщо я порушу взяті на себе зобов'язання, школа:

1. При першій скарзі вдасться до усного попередження;
2. При другій скарзі [впишіть обране вами покарання]
3. При третій скарзі передасть мою справу на розгляд до Національної поліції України.

Як гідний учень/учениця нашої школи, я докладаю всіх зусиль, аби втілювати цінності школи: [впишіть цінності школи 3-5]

[цінність 1] я розумію як [впишіть своє розуміння цінності доступною учням мовою]

[цінність 2] я розумію як [впишіть своє розуміння цінності доступною учням мовою]

[цінність 3] я розумію як [впишіть своє розуміння цінності доступною учням мовою]

Підписуючись під цим документом, я приймаю все викладене в ньому та погоджуюся докласти всіх зусиль, аби булінгу у школі не було, і кожен учень та дорослий почувався тут прийнятим та важливим.

[дата]

[ім'я, прізвище]

[Файл для редагування та роздруку](#)